

СИЛАБУС

1. Загальна інформація про освітній компонент

Повна назва	Практика переддипломна
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій
Розробник(и)	Улунова Ганна Євгенівна, Тарасова Тетяна Борисівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр	5 тижнів протягом 3-го семестру
Обсяг	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 150 год. становить самостійна робота.
Мова підготовки	Українська

2. Місце освітнього компонента в освітній програмі

Статус	Обов'язковий освітній компонент для освітньої програми "Організаційна психологія"
Передумови	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета освітнього компонента

Інтегрований розвиток у здобувачів компетентностей психологічної допомоги, дослідницьких і викладацьких в умовах професійної діяльності.

4. Зміст освітнього компонента

Завдання практики переддипломної в організаціях: 1) затвердження програми формувального експерименту науковим керівником; 2) формування експериментальної та контрольної груп із дотриманням критеріїв відбору до участі у програмі; 3) вивчення психічного феномену у представників експериментальної та контрольної груп емпіричними методами дослідження до проведення формувального експерименту; 4) реалізація корекційно-розвивального компоненту психотехнології у визначених формах роботи; 5) вивчення психічного феномену у представників експериментальної та контрольної груп емпіричними методами дослідження після проведення формувального експерименту; 6) внесення уточнень у корекційно-розвивальний компонент психотехнології за результатами формувального експерименту. Завдання практики переддипломної у ЗВО: 1) складання силабусу навчальної дисципліни за вибором за темою магістерського дослідження; 2) розробка конспектів лекційного та практичного заняття у відповідності до складеного

силабусу; 3) проведення одного лекційного та одного практичного заняття у за складеними конспектами; Неформальна освіта: участь у конференції з презентацією результатів наукового дослідження практикам та науковій спільноті.

5. Очікувані результати навчання

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та відбір професійно важливої інформації із різних наукових джерел та практичного досвіду.
PH2	Використовувати методи формувального та контрольного експерименту в роботі організаційного психолога.
PH3	Узагальнювати результати формувального та констатувального експериментів та формулювати теоретичні висновки.
PH4	Прогнозувати результати активних психологічних впливів на персонал організацій.
PH5	Розробляти та реалізовувати програми групових / індивідуальних психологічних інтервенцій.
PH6	Розробляти конспекти лекцій та практичних занять для освітніх програм спеціальності 053 Психологія, впроваджувати їх в освітній процес ЗВО.
PH7	Розробляти си́лабус освітнього компонента за темою наукового дослідження.
PH8	Брати участь у науково-практичних конференціях з презентацією результатів наукового дослідження.
PH9	Формувати індивідуальну освітню траєкторію, підвищувати власну кваліфікацію через неформальну / інформальну освіту.
PH10	Дотримуватися етичного кодексу психолога.
PH11	Обирати та використовувати науково-обґрунтовані підходи та методи до вирішення професійних завдань.
PH12	Здійснювати адаптацію та модифікацію методів та методик індивідуальної / групової роботи психолога з персоналом організацій.
PH13	Розробляти та реалізовувати психотехнології, спрямовані на стимулювання організаційного розвитку (за запитом бази практики).
PH14	Розробляти та реалізовувати психотехнології зі збереження / покращення психічного благополуччя працівників організації (за запитом бази практики).

6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує освітній компонент:

Для спеціальності 053 Психологія:

ПР1	Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
ПР2	Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3	Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
ПР4	Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.
ПР5	Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
ПР6	Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
ПР7	Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
ПР8	Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.
ПР9	Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
ПР10	Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
ПР11	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
ПР12	Розробляти та реалізовувати психологічні технології підвищення ефективності функціонування організацій у транзитивному суспільстві.
ПР13	Комплексно забезпечувати збереження та покращення психічного благополуччя працівників організації у транзитивному суспільстві.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує освітній компонент:

СН1	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СН2	ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
СН3	ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
СН4	ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
СН5	ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
СН6	ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
СН7	ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
СН8	ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

8. Види навчальної діяльності

НД1	Практична робота на базі практики над проблемним питанням, пов'язаним з темою кваліфікаційної роботи.
-----	---

НД2	Написання звіту з практики, що передбачає збір аналітичного матеріалу для вирішення проблемного питання, пов'язаного з темою кваліфікаційної роботи.
НД3	Презентація та захист результатів практики.

9. Методи викладання, навчання

Освітній компонент передбачає навчання через:

МН1	Практикоорієнтоване навчання
МН2	Самостійне навчання
МН3	Навчання на основі досвіду.

Вибір методів викладання обумовлений необхідністю забезпечення трансформації знань та умінь, здобутих під час опанування навчальних дисциплін ОПП "Організаційна психологія", у досвід професійної діяльності організаційного психолога та викладача психології у ЗВО.

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за такою шкалою:

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та настанови викладача, що керує практикою.	Перед початком практики переддипломної обов'язковим є проведення настановчої конференції.	До початку практики переддипломної.	Усне спілкування.
МФО2 Консультації та настанови щодо написання звіту, формування презентації.	Здобувач може звернутися до керівника практики за консультацією щодо реалізації завдань, написання звіту та підготовки презентації до звіту з практики переддипломної.	Впродовж практики.	Усне спілкування. Електронна пошта.

МФОЗ Обговорення та взаємооцінювання виконаних завдань практики.	Звітна конференція з практики переддипломної передбачає прилюдний виступ здобувача щодо результатів практики, а також відповідь на запитання присутніх.	За розкладом.	Усне спілкування.
---	---	---------------	-------------------

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Оцінювання повноти виконання індивідуального плану	На початку практики переддипломної здобувач складає та узгоджує індивідуальний план.	За розкладом	Атестаційний лист. Усне спілкування.
МСО2 Коректність та деталізованість програми формульовального експерименту.	Програма корекційно-розвивального компоненту психотехнології повинна бути детально розписана та містити такі складові: 1) мету програми; 2) завдання програми; 3) критерії залучення до участі в програмі / добору в групу; 4) етапи програми; 5) організацію занять; 6) структуру занять; 7) критерії ефективності програми.	За розкладом	Атестаційний лист. Усне спілкування.
МСО3 Якість реалізації програми формульовального експерименту	Програма формульовального експерименту реалізується в повному обсязі на базі практики з обов'язковим зворотним зв'язком від консультанта-практичного психолога та персоналу організації - учасників експериментальної групи.	За розкладом	Атестаційний лист. Усне спілкування.
МСО4 Коректність використання методів описової статистики, параметричних / непараметричних методи порівняння елементарних статистик.	Емпіричне вивчення психічного феномену в експериментальній та контрольній групах до та після проведення формульовального експерименту передбачає обов'язкове використання методів математичної статистики.	За розкладом	Атестаційний лист. Усне спілкування.
МСО5 Обґрунтованість внесення змін у корекційно-розвивальний компонент психотехнології.	Здобувач вносить інформацію про внесення змін у корекційно-розвивальний компонент психотехнології до таблиці за визначеною формою (див. метод. рекомендації).	За розкладом	Атестаційний лист. Усне спілкування.

МСО6 Якість розробки силабусу ДВВ за темою магістерського дослідження	Силабус розробляється за затвердженою в СумДУ формою (див. метод. рекомендації).	За розкладом	Атестійний лист. Усне спілкування.
МСО7 Якість конспектів до занять	До звіту додаються методичні розробки здобувача: конспекти 1 лекційного та 1 практичного занять.	За розкладом.	Атестаційний лист. Усне спілкування.
МСО8 Оцінювання якості проведення лекційного та практичного занять.	Магістрант здійснює самоаналіз проведених занять за схемою (див. метод. рекомендації).	За розкладом.	Атестаційний лист. Усне спілкування.
МСО9 Участь у конференції.	Здобувач самостійно обирає вид та тематику конференції, а також форму участі (публікація матеріалів та / або публічний виступ). Обов'язковим є надання сертифікту.	За розкладом	Атестаційний лист. Усне спілкування.
МСО10 Оцінювання якості оформлення звітної документації та виступу на підсумковій конференції.	Здобувач готує звітну документацію та виступає на звітній конференції.	За розкладом.	Атестаційний лист. Усне спілкування.

Здобувач вищої освіти має можливість отримати максимальні бали відповідно до видів завдань за таким переліком:

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перекладання з метою підвищення оцінки
3 семестр		100 балів		
МСО1. Оцінювання повноти виконання індивідуального плану		4		
2x2		4	2	Ні
МСО2. Коректність та деталізованість програми формульованого експерименту.		14		
		14	10	Ні
МСО3. Якість реалізації програми формульованого експерименту		14		
		14	8	Ні
МСО4. Коректність використання методів описової статистики, параметричних / непараметричних методи порівняння елементарних статистик.		5		

		5	3	Ні
МСО5. Обґрунтованість внесення змін у корекційно-розвивальний компонент психотехнології.		5		
		5	3	Ні
МСО6. Якість розробки силабусу ДВВ за темою магістерського дослідження		20		
		20	12	Ні
МСО7. Якість конспектів до занять		8		
		8	5	Ні
МСО8. Оцінювання якості проведення лекційного та практичного занять.		10		
		10	6	Ні
МСО9. Участь у конференції.		10		
	3 публікацією тез у матеріалах конференції - 5 балів. 3 виступом на конференції - 5 балів. (2x5)	10	5	Ні
МСО10. Оцінювання якості оформлення звітної документації та виступу на підсумковій конференції.		10		
	Якість оформлення звітної документації - 5 балів. Якість виступу на підсумковій конференції - 5 балів. (2x5)	10	6	Ні

Перескладання результатів практики не допускається, але здобувач зобов'язаний виконати всі визначені програмою практики завдання не менше, ніж на 60%. Здобувач не допускається до захисту практики, якщо не представив звіт з практики.

11. Ресурсне забезпечення

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційні засоби: навчальна, методична та наукова література.
ЗН2	Технічні засоби: комп'ютерна техніка, мультимедійні засоби.

Засоби навчання забезпечуються базами практики.

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Виноградова В.Є., Юрченко В.І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навчальний посібник. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 296 с.
2	Кузьо О. Основи психологічної практики : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.
3	Практика переддиплома: методичні вказівки / укладачі: Т. Б. Тарасова, Г. Є. Улунова. Суми : Сумський державний університет, 2023. 25 с.

4	Руська Р. В.: Теорія імовірності та математична статистика в психології: навчальний посібник. Тернопіль. 2020. 112 с.
5	Тарасова Т. Б. Методика навчання психології у вищій школі : навчальний посібник. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 361 с.
Допоміжна література	
1	Вдовенко В. В. Математичні методи в психології: навчально-методичний посібник. Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії» Авангард», 2017. 112 с.
2	Вдосконалення викладання у вищій освіті: теорія та практика : монографія / за наук. ред. С. Калашнікової. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 255 с.
4	Гуляс І. А. Методика викладання психології : Київ : «Людмила», 2018. 403 с.
5	Дерев'янюк С. П. Психологія праці та інженерна психологія : навчально-методичні рекомендації. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2021. 92 с.
6	Зливков В. Л., Лукомська С. О. Теорія та практика психологічних тренінгів. Київ- Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 209 с.
7	Карамушка Л. М. Психолого-організаційні технології: зміст, структура, види та форми реалізації. Організаційна психологія. Економічна психологія. 2022. 1(25). С. 50-61.
8	Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Харків: «Стильна типографія», 2019. 267 с.
9	Свидрук І.І., Турянський Ю.І., Миронов Ю.Б. Організаційна поведінка Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2022. 352 с.
9	Стражнікова І. В. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во НАІР, 2018. 120 с.
10	Тарасова Т.Б. Проблеми викладання психології як навчальної дисципліни за вибором з циклу загальної підготовки фахівців у вищій школі. Габітус. 2022. 42. С. 101-107.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Загальні засади педагогіки і психології вищої школи. URL: http://psychology.univer.kharkov.ua/news2021/NMKPED/PEDAGOGIKAPSIHOLOGIYAVH/UK%20.pdf
2	Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни URL: https://cpsm.kpi.ua/Doc/pvsh_lek_phd.pdf

12. Бази практики

Зміст та завдання практики переддипломної передбачають використання можливостей двох видів баз практики: 1) організацій різних видів та форм власності, що дозволять здобувачеві розвивати фахові компетентності організаційного психолога; 2) закладів вищої освіти, що дозволять здобувачеві розвивати викладацькі компетентності. СумДУ має укладені договори

з широкою базою практик для проходження практики переддипломної в організаціях. Базою практики переддипломної у ЗВО є СумДУ.

13. Політики

13.1 Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені програмою практики, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування.

Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час виконання практики неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету. У разі, якщо керівником практики виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час виконання практики, керівник практики має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового контролю.

13.2 Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Використання штучного інтелекту дозволяється при підготовці матеріалів лекційних та практичних занять, але потребує додаткової перевірки з інших джерел щодо коректності отриманої інформації. Використання штучного інтелекту заборонено при складанні програми формульованого експерименту, кількісній та якісній обробці його результатів, написанні звітності. У такому випадку використання штучного інтелекту розглядається як порушення академічної доброчесності та тягне за собою визначену відповідальність.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

13.3 Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

Дозволяється використання джерел відкритого доступу за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

13.4 Політика щодо відвідування

Відвідування бази практики є обов'язковим. Графік перебування здобувача на базі практики визначає керівник практики від підприємства (організації, установи).

13.5 Політика щодо дедлайнів та перескладання

До початку практики здобувач отримує від керівника практики програму проходження практики та методичні рекомендації щодо оформлення звіту.

13.6 Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання.

Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня.

За розпорядженням директора/декана створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.